

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

F3

**Fakulta elektrotechnická
Katedra počítačů**

Semestrální projekt

Sémantické facetové vyhledávání na platformě React

Daniel Bourek

Softwarové inženýrství a technologie

Leden 2022

Poděkování / Prohlášení

poděkování

Prohlašuji, že jsem předloženou práci
vypracoval samostatně.

Abstrakt / Abstract

abstrakt

abstract

/ Obsah

1 Úvod	1
2 Úvod do sémantických technologií	2
2.1 Historie, Web verze, ...	2
2.2 Vývoj v posledních letech	2
3 Facetové vyhledávání	3
3.1 Popis	3
3.2 Typy facetů	4
3.2.1 Basic facet	4
3.2.2 Range facet	4
3.2.3 Bucket facet	4
3.3 Srovnání přístupů	4
3.3.1 Staticky definované faceti	4
3.4 Převod do sémantického světa	4
3.5 Osvědčené postupy	4
4 Popis implementace	5
4.1 https://www.npmjs.com/package/@tpluscode/sparql-builder	5
Literatura	6

Kapitola 1

Úvod

Málokterý vynález ovlivnil svět v takové míře jako vznik World Wide Web (zkráceně WWW či web). Za poměrně krátkou dobu své existence se web rozšířil téměř do každé části našeho života a dnes si bez něj lze svět jen těžko představit. Oproti ostatním ICT technologiím, které se často výrazně inovují a mění každých několik let, web funguje už 20 let téměř stejně. To se však začíná měnit s příchodem Sémantického webu, který zásadně ovlivňuje, jak přistupujeme k datům v internetu – místo relací mezi dokumenty (hypertextové odkazy) můžeme vytvářet relace mezi fakty. Svět lze tak mnohem lépe popsat a stává se pro nás srozumitelnější. Navíc jsou tyto relace více strojově čitelné, tudíž můžeme nad těmito daty mnohem přesněji vyhledávat informace či vykonávat automatizace.

Tato změna si žádá nové přístupy k ukládání, zpracování a vyhledávání dat. Právě vyhledáváním v sémantických datech se bude zabývat tato práce, konkrétně facetovým vyhledáváním. Facetové vyhledávání, tedy zatřídění vyhledaných výsledků do různých kategorií, je v současné době velmi rozšířené. Pomáhá nám upřesnit výsledky vyhledávání a najdeme jej tedy skoro v každém větším e-shopu. Přístupů k facetovému vyhledávání je více, ne všechny jsou však vhodné pro sémantická data. Nad sémantickými daty tak existuje velmi málo řešení facetového vyhledávání a k tomu jsou často závislé na nějaké platformě. Cílem této práce je tak:

1. Srovnat existující přístupy k facetovému vyhledávání, především pak z hlediska využití sémantických technologií.
2. Navrhnout modul sémantického facetového vyhledávače, který bude umožňovat rozdělení vyhledávání a jeho vizualizace do samostatných modulů.
3. Naimplementovat prototyp modulu sémantického vyhledávače.

Kapitola 2

Úvod do sémantických technologií

2.1 Historie, Web verze,

podobný vysvětlení jako ve videu [??]

2.2 Vývoj v posledních letech

tady dát jak je to jen 10 let starý vlastně
velký pokrok v RDF, OWL a SPARQL
odkazy k částem dokumentů + google vyhledávání taky a

Kapitola 3

Facetové vyhledávání

V této kapitole si popíšeme co je facetové vyhledávání a k čemu se primárně využívá. Zanalyzujeme a srovnáme pak různé přístupy k implementaci facetového vyhledávání, především z hlediska využití sémantických technologií. Abychom získali přehled o používaných řešeních facetového vyhledávání, zanalyzujeme poskytované Facet Search APIs největších společností v této oblasti jako Elastic či Solr.

3.1 Popis

Obrázek 3.1. Ukázka facetů s vysvětlivkami. [1]

Facetové vyhledávání je zatřídění vyhledaných výsledků do různých kategorií (facetů) dle kterých se dá sada výsledků dále filtrovat. Dá se ním tak obohatit každé vyhledávání, ale často bývá spojeno s fulltextovým vyhledáváním (TODO možná někde vysvětlit co to je), aby uživateli umožnilo jeho dotaz dále upřesnit. Hojně se využívá třeba v e-commerce sektoru, kde podle studie Nielsen Norman Group (NNG) z roku 2018 jsou e-shopy bez facetového vyhledávání výjimkou.[2] Jelikož není definovaný žádný standard facetového vyhledávání, zadefinujeme si, co by měl takový modul facetového vyhledávání splňovat:

- facet obsahuje hodnotu pro každý výsledek ze sady výsledků
- jednotlivé facety lze kombinovat mezi sebou
- mezi kritérii facetů platí logický AND (ne pouze OR), tzn. aby se výsledek objevil v sadě výsledku, musí vyhovět všem aktivním facetům
- hodnoty facetů ukazují počet výsledků, které aplikování facetu s danou hodnotou v aktuálním stavu vrátí

- hodnoty facetů, které by vrátily prázdnou sadu výsledků se nezobrazují nebo jsou „disabled“¹

3.2 Typy facetů

Typy facetů řadíme dle toho jaké hodnoty a jakým způsobem jdou navolit.

3.2.1 Basic facet

Základní typ facetu s možností volby nejvýše jedné hodnoty podle které je pak sada výsledků filtrována. Ovládacím prvkem bývá select element.

3.2.2 Checkbox facet

Facet s možností volby více hodnot skrz zaškrtování checkboxů.

3.2.3 Range facet

Facet pro číselná data s možností nastavení rozsahu. Ovládacím prvkem bývá posuvník (input element s hodnotou atributu type range).

3.2.4 Bucket facet

Podobné jako range facet, akorát se neovládá posuvníkem, ale jsou nadefinovány rozsahy, do kterých se pak výsledky roztřídí.

3.3 Srovnání přístupů

Řešení jak implementovat facetové vyhledávání je více. Obecně je lze rozdělit podle toho, kde dochází k filtraci výsledků aktivními facety, tedy buďto na straně klienta či na straně serveru. U implementace facetového vyhledávání je také nutné myslet na to jakým způsobem se budou plnit data facetů. Nejčastěji se setkáváme s tím, že se hodnoty facetů posílají ve stejné response jako sada výsledků. TODO modul vs server ještě

3.3.1 Filtrování na straně klienta

3.3.2 Filtrování na straně serveru

search results obsahují facety eg. <https://www.npmjs.com/package/@ebi-gene-expression-group/scxa-faceted-search-results>

3.4 Převedení do sémantického světa

.

¹ Jejich HTML ovládací prvek má atribut disabled.

Kapitola 4

Popis implementace

4.1

<https://www.npmjs.com/package/@tpluscode/sparql-builder>

Literatura

- [1] *Semantic University*. 2021.
<https://cambridgesemantics.com/blog/semantic-university/intro-semantic-web>.
- [2] *What is faceted search*. 2018.
<https://stackoverflow.com/questions/5321595/what-is-faceted-search>.
- [3] *The State of Ecommerce Search*. 2018.
<https://www.nngroup.com/articles/state-ecommerce-search>.